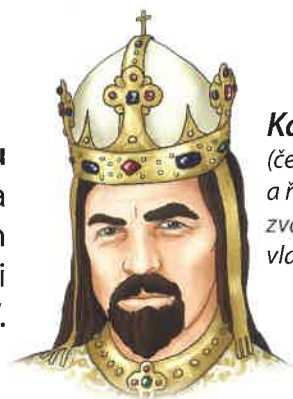

10. LUCEMBURKOVÉ V ČECHÁCH

KAREL IV. – NEJVÝZNAMNĚJŠÍ PANOVNÍK V HISTORII ČESKÉHO STÁTU

Naším **nejvýznamnějším** a také **nejoblíbenějším** panovníkem z rodu **Lucemburků** byl král **Karel IV.** Narodil se v roce 1316. Jeho matkou byla poslední příslušnice rodu Přemyslovců Eliška Přemyslovna a otcem český král Jan Lucemburský. Původně se jmenoval Václav, ale později přijal jméno Karel po svém strýci a kmotru, francouzském králi Karlu IV. Sličném, který ho vychovával ve Francii.

Karel IV.
(český král
a římský císař,
zvaný Otec
vlasti)

KDO TO JE?

Kmotr – osoba, která se zavázala rodičům, že bude pomáhat při výchově a vzdělávání jejich dítěte.

Karel byl velmi **vzdělaný**. Studoval na pařížské univerzitě, uměl **číst a psát, hovořil pěti jazyky**. Zajímal se o historii a **podporoval psaní kronik**. Později napsal dokonce svůj **vlastní životopis**.

V 17 letech se Karel vrátil zpět do rodných Čech. Otec Jan Lucemburský ho jmenoval **markrabětem moravským** a Karel tak **vládl zemi spolu s otcem**. **České království** bylo v té době **ve velmi špatném stavu**: vázl obchod, vládl neklid a strach. Jan Lucemburský měl velké dluhy a dal do zástavy i některé hrady, které Karel musel později vykoupit.

V roce 1346 byl Karel zvolen **římskoněmeckým králem**. Byl už čtvrtý v pořadí tohoto jména, proto jej označujeme jako **Karla IV. (čti čtvrtého)**. Po otcově smrti v roce 1347 se stal také **českým králem**. Ke své korunovaci nechal zhotovit **korunovační klenoty**.

Zlatý dukát Karla IV.

VÍŠ, ŽE...?

Král Karel IV. byl čtyřikrát ženatý. Jeho manželkami byly: Blanka z Valois, Anna Falcká, Anna Svídnická a Alžběta Poměranská. Měl s nimi celkem 12 dětí.

Korunovační klenoty

Tvoří je **svatováclavská koruna** (nazvaná podle patrona české země sv. Václava), **jablko, žezlo** a další části. Jsou uloženy v **chrámu sv. Víta na Pražském hradě**. Královská koruna je peněží nevyčísitelným klenotem. Je vyrobena ze zlata, váží 2,5 kg a zdobí ji 90 drahokamů a 20 perel.

České království
za vlády Karla IV.

■ území Českého
království za vlády Karla IV.
— hranice současné
České republiky